

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
«СОФІЇВСЬКО-БОРЩАГІВСЬКИЙ ЗАКЛАД ДОШКІЛЬНОЇ
ОСВІТИ «СОФІЯ»

на 2023-2024 навчальний рік

Загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуття компетентностей)

Освітній процес у ЗДО «Софія» у 2023-2024 навчальному році буде організовуватиметься відповідно до законів України «Про освіту» (зі змінами від 01.04.2022 №2179-IX), «Про дошкільну освіту» (зі змінами від 24.03.2022 № 2153-IX), Положення про заклад дошкільної освіти (зі змінами від 27.01. 2021 № 86), Базового компоненту дошкільної освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 р. № 33), наказів МОЗ України «Про затвердження Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів» від 24.03.2016 № 234, МОН України «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності» від 20.04.2015 № 446, листів МОН України «Методичні рекомендації щодо здійснення освітньої діяльності з питань дошкільної освіти на період дії правового режиму воєнного стану» від 02.04.2022 № 1/3845-22, «Планування роботи закладу дошкільної освіти на рік» від 07.07.2021 № 1/9-344, «Методичні рекомендації щодо визначення освітніх труднощів та рівнів підтримки у дітей раннього та дошкільного віку» від 08.06.2022 № 4/1196-22, «Про окремі питання діяльності закладів дошкільної освіти у 2023/2024 навчальному році» (№ 1/12490-23 від 21.08.2023 р.), Статуту ЗДО «Софія» та інших нормативно-правових документів у сфері освіти.

Освітній процес у ЗДО «Софія» здійснюється відповідно до програмно методичного забезпечення та є єдиним комплексом освітніх компонентів для досягнення вихованцями результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти, чинними освітніми комплексними та парціальними програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України.

Відповідно до рішення педагогічної ради ЗДО «Софія» (протокол №1, від 31 серпня 2023 року) освітній процес здійснюється за програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України. Зміст інваріантної складової Базового компонента дошкільної освіти забезпечується через:

- освітню програму для дітей від двох до семи років «Дитина», рекомендованої Міністерством освіти і науки України, науковий керівник В.О. Огнев'юк (лист МОН України № 1/11-4960 від 23.07.2020 р.);
- освітню програму духовно-моральне виховання для дітей дошкільного віку на християнських цінностях. Навчальна програма та календарно тематичний план, авторський колектив А. М. Богуш, І.Л. Сіданіч, В.Є. Сучок (лист МОН України №22.1/12-Г-1115 від 02.12.2019 р.).

Варіативна складова Базового компонента дошкільної освіти реалізується через інтеграцію змісту парціальних програм у різні види діяльності:

- англійська мова для дітей дошкільного віку. Програма та методичні рекомендації, І. А. Кулікова, Т.М. Шкваріна (лист ІТЗО № 14.1/12-Г-952 від 28.07.2015);

- вчимося читати. Робочий зошит для дітей 4-6 років, Л. В. Шелестова (лист ІТЗО МОН України № 14.1/12-Г-113 від 18.03.2015)
- програма з корекційно-розвиваючої роботи для дітей з порушенням мовлення, Л. Ткаченко, І. Деуля, І. Шаповалова (лист МОН України № 1/9-635 від 19.11.2020 р.);
- програма і методичні рекомендації «Музично-оздоровчі мандрівки», С.В. Боднар (лист ІМЗО № 2.1/12-Г-795 від 31.10.2016);
- програма з фізичного виховання дітей раннього та дошкільного віку «Казкова фізкультура», М.М. Єфименко (лист ІТЗО № 14.1/12-Г-869 від 11.06.2014р.);
- готуємо руку дитини до письма: навчально-методичний посібник, А.М. Богуш (лист ІТЗО № 14.1/12-Г-502 від 31.03.2014);
- програма з основ здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку «Про себе треба знати, про себе треба дбати» (лист ІТЗО № 14.1/12-Г-632 від 08.11.2013 р.);
- парціальна програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку «Україна – моя Батьківщина», О.М. Каплуновська (лист ІМЗО № 2.1/12-Г-85 від 25.03.2016)

Мова навчання та виховання дітей – українська. Реалізація завдань національно-патріотичного виховання здійснюється шляхом інтеграції завдань у різні види діяльності при проведенні занять з дітьми згідно з парціальною програмою «Україна – моя Батьківщина». Планування та організація життєдіяльності у ЗДО здійснюється за режимними моментами з урахуванням блочно-тематичного принципу планування.

У 2023-2024 навчальному році у ЗДО «Софія» функціонуватимуть такі групи:

1. Група раннього віку «Калинка» з 07.30 до 19.00
2. Молодша група «Капітошка» з 07.30-19.00
3. Молодша група «Сонечко» з 07.30-19.00
4. Середня група «Волошка» з 07.30-19.00
5. Старша група «Бджілка» з 07.30-19.00
6. Старша група «Дзвіночок» з 07.30-19.00

П'ятиденний робочий тиждень у всіх вікових груп.

У 2023-2024 загальний обсяг тижневого навантаження за віковими групами становитиме:

**Гранично допустиме навчальне навантаження
на дітей протягом тижня**

Групові форми роботи	Група раннього розвитку	Молодша група	Середня група	Старша група

Ознайомлення із соціумом	1	1	1	1
Ознайомлення з природним довкіллям	1	1	1	2
Художньо-продуктивна діяльність:		5	5	5
<i>Музичний калейдоскоп</i>	2	2	2	2
<i>Малювання</i>	1	1	1	1
<i>Аплікація</i>	1	1	1	1
<i>Ліплення/конструювання</i>	1	1	1	1
Логіко-математичний розвиток	-	1	1	2
Крок до школи	-	-	-	1
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування:	1	2	2	3
<i>Розвиток мовлення + Літературна скринька</i>	1	1	1	1
<i>Вчимося читати</i>	-	1	1	1
<i>У світі грамоти</i>	-	-	-	1
Здоров'я та фізичний розвиток	3	3	3	3

	Загальна кількість занять на тиждень	10	11	12	15
	Духовно-моральне виховання на християнських цінностях	1	1	1	1
	Логопедична скарбничка	-	-	1	2
	Англійська мова	2	3	3	3
	Хореографія	2	2	2	2
	Максимальна кількість занять на тиждень	13	15	17	21

	Максимально-допустиме навантаження занять на тиждень (в астрономічних годинах)	3	3,5	5,3	8,3

Примітки:

Години, передбачені для фізкультурних занять (в тому числі хореографія), не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження на дітей.

В молодшій групі одне заняття з освітньої лінії «Дитина у соціумі» переміщено в освітню лінію «Художньо-продуктивна діяльність», оскільки це дасть змогу закріпити здобуті компетентності вихованців в практичній діяльності. Аналогічно переміщено заняття в середній та старшій групах. Крім цього в старшій групі ще одне заняття з освітньої лінії «Дитина у соціумі» переміщено в освітню лінію «Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування.

Художньо-продуктивна діяльність (малювання, ліплення, аплікація, конструювання) може проводитись у другу половину дня.

Заняття з фізичної культури для дітей дошкільного віку проводять не менше трьох разів на тиждень. Форма та місце проведення занять визначаються педагогом залежно від поставленої мети, сезону, погодних умов та інших факторів.

На фізкультурних заняттях, визначаючи обсяг рухової активності дітей,

враховується стан їхнього здоров'я та психофізіологічні особливості. Тривалість занять для дітей у віці від 3 до 5 років – 20-25 хвилин; від 5 до 6 років – 25-30 хвилин.

Навчальне навантаження: тривалість проведення занять – спеціально організованих форм освітнього процесу, що відповідають віковим можливостям вихованців згідно із санітарного регламенту.

Розділ II

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічна послідовність їх вивчення

Організація освітнього процесу у 2023-2024 навчальному році забезпечує формування та розвиток компетентностей вихованців відповідно до освітніх ліній Базового компоненту»:

<u>Освітня</u>	Зміст освітнього процесу (набуття компетентностей)
<u>лінія</u> Особистіст ь дитини	Передбачає: - цілісне уявлення про будову людського тіла;- виявлення самоповаги (я хороша/хороший), повагу до інших (інші також хороші);- володіння власним тілом, свідоме реагування на елементарні потреби організму;- оперування займенником «Я». Дитина має позитивну самооцінку та розуміє свою соціальну відповідальність у партнерських стосунках із однолітками;- випускник дитячого садочку має стійку мотивацію еколого валеологічної спрямованості щодо пізнання себе та довкілля, яка спонукає до використання навичок здоров'язбережувальної поведінки.

Дитина в соціумі	Передбачає: - інтерес до загальнолюдських цінностей (здоров'я, сім'я, повага, любов до батьків та Батьківщини, дружба, мир, добро), громадським цінностям (повага, честь, гідність, обов'язки перед іншими), цінностей спілкування, діяльності; - вміння співпереживати та співчувати, оптимістично ставитись до труднощів та визначати шляхи їх подолання; - уявлення про місце кожної людини в соціальному середовищі; уявлення про себе як члена громади, суспільства; уявлення про свою сім'ю, родину, Батьківщину (знає державні та національні символи); - відкритість до спілкування та взаємодії з представниками різних національних культур; - ідентифікацію себе та свої дії відповідно до соціальної ролі (донька, син, брат, сестра, онук, онучка, друг, подруга...); - участь у визначенні та прийнятті правил співжиття в родині, групі ЗДО, колі друзів, уміння порозумітися, домовитись.

Дитина в природному довкіллі	Передбачає: - інтерес до пізнання природи рідного краю, близького оточення, своєї держави України, цікавиться об'єктами і явищами планети Земля і видимих об'єктів Космосу; - усвідомлення, що життя людини не можливе без природи, свідоме використання знань про природу в різних видах діяльності та життєвих ситуаціях; - дотримання природодоцільної поведінки, правил бережливого ставлення до ресурсів. До випуску зі старшої групи ЗДО дитина здатна пояснити, чому потрібно заощадливо витратити воду, папір, електроенергію, як саме це пов'язано зі збереженням лісових, водних запасів планети, клімату.

Мовлення дитини	Передбачає: - виявлення любові до рідної мови, повагу до державної мови, розумінню, що в Україні українська мова є державною; - збалансований запас слів із різних освітніх напрямлень, що дає змогу добирати найбільш точні слова відповідно до ситуації: називає ознаки, якості, властивості предметів, явища, події. Знання елементарних норм культури мовлення (привітання, прохання, вибачення, подяка, комплімент); - свідоме намагання говорити виразно і правильно чітко промовляти звуки і слова відповідно до орфоепічних норм української мови; - вживання всіх частин мови, граматики, різні за складністю типи речень: володіє елементарними навичками корекції, узгоджуваність у словосполученнях і реченнях згідно з мовленнєвими нормами (рід, число, відмінок, дієвідміна, клична форма); - складання різних видів розповідей: описові, сюжетні, творчі, переказу, творчих розповідей; - здатність до спілкування з однолітками і дорослими у різних формах конструктивної взаємодії, вільно і невимушено вступає в розмову, виявляє здатність домовлятися; - інтерес до художнього слова, виявлення бажання до користування книжками як джерелом інформації та задоволення, знання письменників.
Дитина у світі мистецтва	Передбачає: - позитивний відгук на пропозиції включення в різні види мистецько-творчої діяльності (малювання, ліплення,

	аплікація, слухання музики, співи, музична гра, музично ритмічні рухи, гра на дитячих музичних інструментах, театралізація малих музичних творів, розігрування спектаклю); - елементарні уявлення про види мистецтва (художньо продуктивний, музичний, театралізований), специфіку образу мистецтва, види театрів, основні жанри живопису, музики; - найпростіші навички виконавської культури (декламування, передавання рухами характерних ознак персонажу) та культури глядача (поводження під час свят, концертів); - виявлення музикальності, умінні передавати настрій, емоції, почуття в музично-руховій і пісенній творчості , музикуванні та музичній грі, навички образного мовлення, акторські здібності; - елементарні навички рефлексії – обмірковування з іншими свій мистецький досвід, враження, ставлення до мистецької діяльності.
Гра дитини	Передбачає: - мотивацію на цінності групової солідарності у грі (людяність, відповідальність, справедливість, дружність, позитивне спілкування, терпимість); - організацію ігор з іншими дітьми за вибором - обирає тему для гри, моделювання реального життя, розвиває сюжет на основі досвіду, знань, дотримання правил гри; - вміння приймати позицію інших дітей, налагоджувати партнерські відносини за допомогою діалогічного спілкування; - для реалізації ролі широко використовує різні засоби виразності (емоційно-виразні рухи, міміка, пантоміміка, тембр голосу, рольове мовлення), ділитися враженнями з дорослими та однолітками після гри

Дитина в сенсорно пізнавальному просторі	Передбачає: - володіння видами предметно-практичної діяльності: конструювання (з будівельного матеріалу), з паперу (орігамі, паперопластика), природного матеріалу, з деталей конструкторів, наочне моделювання, час (ранок-день-вечір ніч), пів року, проектування технічної творчості; - вміння визначати мету, прогнозувати кінцевий результат, планувати послідовність дій, узгоджувати їх;

	- наявність пізнавальної мотивації, базису логіко математичних дослідницьких знань, набутих умінь і навичок (аналізу, порівняння, узагальнення, здійснення самоконтролю); - сформованість логіко-математичних уявлень у предметно практичній і дослідницькій діяльності, уявлення про основні математичні поняття «число», «величина», «форма», «простір», «час»; - здатність спрямувати сенсорні процеси відчуття, сприйняття, увагу на пізнання об'єктів довкілля; оцінювати результати власної роботи, досягати кінцевої мети.

Реалізуючи зміст освітнього процесу, педагогічні працівники забезпечують досягнення очікуваних результатів навчання, визначених у освітніх програмах, зазначених у розділі І.

У відповідності до Базового компоненту дошкільної освіти у ЗДО визначено зміст і структуру освітнього процесу за інваріантною складовою. Інваріантна складова змісту дошкільної освіти сформована на державному рівні і є обов'язковою. Інваріантну частину змісту освіти систематизовано відповідно до Базового компонента дошкільної освіти за вище названими освітніми лініями. У закладі забезпечується неперервність змісту освітніх ліній, а також наступність дошкільної та початкової ланок. Виключення з інваріантної частини будь-якої з освітніх ліній порушує цілісність розвитку дитини на рівні дошкільної освіти і наступність її в початковій школі.

Організація життєдіяльності дітей з урахуванням освітніх ліній, що включені до інваріантної складової, дає змогу забезпечити належний рівень соціально-особистісного розвитку дітей раннього та дошкільного віку в

структурі неперервної освіти.

Дотримання змісту, взаємозв'язку та логічної послідовності реалізації освітніх ліній Базового компоненту забезпечується та відображається у блочно тематичному плануванні освітнього процесу.

З метою підвищення якості освітнього процесу у 2023-2024 навчальному році в ЗДО «Софія» будуть використовуватись інноваційні педагогічні технології, а саме:

<i>Назва групи (вікова категорія)</i>	<i>Інноваційна технологія</i>	<i>Автор (и) технології</i>
Молодша група «Капітошка»	Ігрова технологія навчання	В.Г. Коваленко, Г.К. Селевко
Молодша група «Сонечко»	Методика раннього розвитку Глена Домана	Г.Доман

Середня група «Волошка»	Мнемотехніка	Г.Чепурний
Старша група «Бджілка»	Логічні блоки З.Дьенеша	З.П. Дьенеш
Старша група «Дзвіночок»	Методика навчання дітей читання	Л.Шелестова

ЗДО «Софія» бере участь в реалізації обласної дослідно експериментальній діяльності: «Теоретико-методичні засади виховання духовно-практичної позиції особистості здобувачів дошкільної та загальної середньої освіти» на листопад 2021-грудень 2026 роки (наказ МОН України № 1153 від 28.10.2021р.).

Науковий керівник Бех Іван Дмитрович, доктор психологічних наук, професор, дійсний член НАПН України, директор Інституту проблем виховання НАПН України.